

PRIČA KOJA
ZAVRJEĐUJE
FILM

TAEKWONDO RATNICI

Cijeli klub 'Kacunar' išao je na bojišnicu, a šestorica se nikad nisu vratila

➔ Rat je nahrupio, onako kako inače ratovi nahrupe – silovito, ne gledajući preko koga, pa cijeli tim splitskih taekwondoša pristupa 14. siječnja 1991. postrojbama MUP-a i potom Zboru narodne garde...

Milena Budimir
slobodnadalmacija.hr

OBITELJSKI ALBUM

Pred nama muškarci u najboljim godinama, a mi vidimo mladiće. Kao da su se švere nekako preklopile i zaustavile tamo negdje devedesetih, možda i koju godinu prije. I dok jedan drugome, uz osmijeh, dobacuju "kume", pa ti više pojma nemaš tko je kome svjedočio ljubav pred oltarom, a tko u naručju na krštenje nosio prijateljeva sina, svojim nas pričama vraćaju tamo gdje smo mislili kako se baš nikada nećemo vratiti.

Podite s nama. Vratit ćemo se brzo. Danas. Ili nećemo. Nismo još odlučili... Tek se sedamnaesti dan studenoga 1987. godine zahuktavao, kada je u sportsku dvoranu OŠ "Kman-Kocunar" ušao tada

zagrebački student i juniorski taekwondo viceprvak bivše države Dragan Primorac. Uz njega su bili otac Marinko, brat mu Damir, Milenko Bakota, Robert Prusac i (nažalost, sada pokojni) Vedran Lasić.

–Vi osnivate klub, a samo vas je pet – nasmijao se tata Marinko. No, momci se nisu dali zaustaviti, malo po malo, do danas je 6320 sportaša prošlo Taekwondo klubom "Kocunar", istim onim koji se rodio, svemu usprkos, eto, baš tog dana. Bio je prvi WT taekwondo klub u Dalmaciji.

Osiguranje prvenstva

U klubu su najviše trenirali studenti, krasilo ih je rijetko videno zajedništvo. Kako bi osigurali novac za potrebe kluba, radili su kao osiguranje u raznim hotelima, osiguravali ulaz na plažu, u diskoteklove. Pa nabravimo sve redom, kojih se zajednički možemo sjetiti, "Mil-de Sorte", "Mississippi", "CC", "Stop", "Shakespeare", "Lav",

Neno Režić, ATJ Lučko

Goran Kliškić i Rato Kliškić

Damir Primorac

"A90"...A cijelo to vrijeme su neumorno, svakodneвно trenirali. Osvajali medalje. I tko zna koliko bi medalja naslagali do danas, premda ih, iskreno, ni ovako ne fali, da oni čije ime ne volimo niti spominjati nisu počeli zveckati oružjem.

Mogli bismo napisati: klub je dao golemi obol stvaranju slobodne i neovisne Hrvatske, nažalost na tom putu šestoro članova je dalo život. Ali nećemo, napisat ćemo vam sve redom kako je bilo i što je bilo, jer ova priča zavrjeđuje barem – film. Dakle, osjeća se dolazak rata, a u Splitu se organizira Europsko atletsko prvenstvo. Petnaestak članova "Kocunara" osigurava sve diplomate, predsjednike, VIP-ovce... Nije bilo povjerenja organizatora u institucije ondanje države, pa su vjeru dali mladim sportašima, a oni ih nisu iznevjerili. I onda rat nahrupi, onako kako inače ratovi nahrupe – silovito, ne gledajući preko koga, pa cijeli tim splitskih taekwondoša pristupa 14. siječnja 1991. postrojbama MUP-a i potom Zboru narodne garde. Među našim sugovornicima danas nalazimo, dakle, bivše ministre, počasne kon-

zule, bivše "četvrtaše", aktivne policajce, prve redarstvenike, zapovjednike... –Znaš li da smo se prije rata sastajali u podrumu crkve Gospe od Zdravlja? – pitaju.

Boks u Gospe od Zdravlja

Nismo znali. Okupljao ih je njihov član, njihov duhovnik, blagopočivajući fra Mile Mamić.

–Gvardijan je bio fra Zarko Maretić, kad je vidio da smo mu u podrum instalirali i vreću za boks, zamalo ga je afanalo. S druge strane naš fra Ante Branko Periša je osmislio simbol kluba s hrvatskim pleterom zbog čega su u nekoliko navrata predsjednik kluba Dragan Primorac i fra Mile Mamić bili pozivani na obavijesne razgovore – smiju se naši sportaši.

Medutim u podrumu crkve Gospe od zdravlja su bili na sigurnom. Teška su vremena bila početkom devedesetih, dok se još uvijek nije znalo tko su sve ljudi oko nas. Mladići puni nacionalnog naboja nekima su bili prijatelji. Prijateljstvo izaziva reakciju. Reakcija zna izazvati zlo. Zlo valja izbjeći pod svaku cijenu.

Vlado Bužančić Buža bio je zapovjednik BATT-a, ondanje antiterorističke postrojbe MUP-a, njemu su taekwondoša došli, od njih je napravio interventni vod, a oni njemu i njegovim momcima donijeli, priznaje, duh zajedništva, prijateljstva i pozitivne energije. Toliko pozitivne da vam moramo ispričati i ovo:

–Stalnose "tuklo" ponašam aerodromu, mi smo poslani kao interventna jedinica u osiguranje. Naoružani, u uniformama, a naš Matko ponio sa sobom i utege. Da se nađe u trenucima odmora, jer trenirati se mora zajedno se smijemo do suza.

–U bliskoj borbi bi poslužili – opravdava se Matković.

Nezaboravni Goran Kliškić

A onda se naglo uozbiljimo, jer da nema riječi, makar i ove koja bilježi crno na bijelo i da nema njihovih. Bogu hvala, ne bi šanse bilo da se u ljubavi zapišu imena onih koji nisu s nama za

Boran Martić

Goran Bajić, 'Pauci'

Slobo Dodoić

Fra Mile Mamić

Članovi Taekwondo kluba 'Kacunar', sudionici Domovinskog rata

stolom. A valja uraditi sve da im ime ostane živo. Barem to su, složiti će se, zavrjedili svojom žrtvom.

–Goran Kliškić je bio dobar duh našeg kluba. Najmilijeni. Najpopularniji. A neumoran – raznježeno će Boran Mamić.

–Kad bismo se vratili s terena, onako šporki, blatnjavi, gladni, navalili bismo na naš frizider, za par minuta bi frizider izgledao da je tek kupljen, potom je sve nas raznježio Goranov tata, proslavljeni operni prvak Rato Kliškić.

Spašavajući suborca na zadarskom bojištu Goran je teško stradao. Tražio je u splitskom KBC-u da ga se pusti iz bolnice, na vlastitu odgovornost. Otac ga je uvjeravao da se valja prvo izliječiti, da bi bilo dobro da "izvadi gelere".

–Gelere ću izvadit kad završi rat – kazao je Goran i s Firula otišao sa suborcima iz diverzantskog voda na most na Bistri.

Kroz Boranove riječi i kroz zjenice skupljamo priču i slažemo je kao puzzle. Iminobacački napad. I širinu. I bunker, u koji im Goran zapovijeda da se sklone. Pa vidimo njega kako trči pomoći ranjenom Ivici Vuci. Vidimo kako ga stavlja na ramena. Kako trči.

Poginuli u cvijetu mladosti

Otvaramo oči onaj trenutak kada granata pada. Premda ljudskom rukom izradena, božanskom uzima. Prerano. Boran čvrsto steže dlanove. Kao da je prijateljeva krv još uvijek na njima.

Fra Mile Mamić je dušu pustio da zokorači, ležeći bratu Anti u naručju. Taman su se, kaže, spuštali prema Trogiru, taman su, kažu, ugledali more...

–Napad na naše rodne Lišane Ostrovičke bio je silan. Taman je zakoračio izvan "Sematorije", jednom nogom na crkvenom, drugom na svjetovnom – o zadnjem trenutku svećenika, sportaša i duhovnika pripovijeda nam njegov brat. I svjedok tog pucnja.

Ni jedan rat nije svet, sveti su ljudi u njemu koji su spremni

dati život za svog prijatelja, za slobodu, tako je učio mlade sportaše fra Mile. Dva je uvijek postavio prije negoli je postao potpredsjednik Taekwondo kluba "Kocunar": ne želi čuti ni jednu jedinu psovku i prva ekipa Kocunara svake nedjelje treba biti na misli u Gospe od zdravlja! Oba ispunjena!

Nenad Neno Režić postao je pripadnikom Antiterorističke jedinice Lučko, najelitnije policijske jedinice naših obrambenih snaga. Moćan je bio Neno. Spreman. I spretn. Vrlo perspektivan prvak, ali posložio je prioritete i domovina je bila prva. Poginuo je sredinom listopada 1991. kod Marinaca, u proboju prema Vukovaru.

U svojoj dvadeset i osmoj godini, nakon povratka s bojišnice, poginuo je i Vedran Lasić. Grgo Krštić je imao tek dvadeset. Navik on živi ki zgine posteno... Igor Braović tih, miran, povučen, na ratu su odvažan bez premda. Bila je 1993. i tu je stao. Dragan i Damir ističu da ih je godinu dana nakon zadnjeg gutitka prijatelja duboko pogodila još jedna tužna vijest. Njihov rođak, brigadir Ante Primorac, zapovjednik postrojbe za posebne namjene "Ludvig Pavlović" kojeg su na bojišnicama susreli mnogi Kocunarovci, poginuo je 7. studenoga 1994. na Kupresu. A i on je rado trenirao u svakoj prilici s njima. Pa spominjemo dodatno sve one koji zbog obveza nedostaju: Goran Bajić, Slobodan Dodoić, tajnik kluba, Tonči Krstulović, Dubravka Ban, Goran Stojanovski, Marko Bilać, Šimun Anđelinović, Tonči Bettini, nažalost s njima više nisu Zeljko Balov i Tito Kliškić.

Osiguranje Stipe Mesića

Stajemo i mi na tren. Bol zna opiti, pa više ne vidiš jasno. –Smanjite doživljaje, tako bi nam govorili suparnici na tatomu. Bili smo energični, neumorni. Čak su nas optuživali kako njeđujemo uličnu borbu – vraćamo se pričama iz prošlosti koje nisu otmotane glomasti. Pa se smijemo sa Stipom Odžakom koji je skoro desetljeće ra-

Grb kluba bogate i slavne povijesti

dio u osiguranju predsjednika, u jedinici za posebne namjene. –Stiže na Pantovčak ministar Dragan Primorac. Sjedne strane auta ja u osiguranju, a s druge ih dočekuje tadašnji predsjednik Stipe Mesić. Izlazi Dragan i ugleda me, Izgrlimo se, a predsjednik nam dovikuje. Alo, to je krivi Stipe – vrhunska baza, slažemo se.

Prijatelji do groba

I dok mi tako čuvamo o danima prije, danima tijekom, o ovima nakon, sjetit će se i svojeg nedavno preminulog prijatelja. Neka ga čuvaju anđeli, vele, on je bio Boro Ercegović iz AT postrojbe. Damir i Dragan Primorac su bili u istoj postrojbici, u pričuvnom sastavu MUP-a dok to nisu shvatili njihovi zapovjednici Milan Kuzmanić i Vlado Bužančić. Dva brata ne smiju biti u istoj postrojbici! Tako je glasila zapovijed, pa je Dragan prihvatio preporuku prodekan Medicinskog fakulteta Matka Marušića i otišao na edukaciju u SAD. Sve nakon toga je, rekli bismo, povijest. Čovjek koji je bio među prvim svjetskim znanstvenicima koji su primijenili analizu DNA u svrhu identifikacija žrtava masovnih grobnica iste je onaj koji je okupio ove momke, ljude oko nas, kojima kimono paše kao saliven. Ovo vas malo lažemo, a njih malo zezamo. Dragi su nam, to vam je čista istina.

I još jednu stvar ne smijemo zaboraviti, moramo ih redom spomenuti, ove kumove, vječite mladiće, prijatelje do groba, sportaše i ratnike, koje smo uspjeli okupiti oko stola. Da smo ih zvali u dvoranu, vjerojatno bi brže došli.

Upamtite ova imena, velika su: Boran Martić, Damir i Dragan Primorac, Matko Matković, Ante Mamić, Ante Matković, Vlado Bužančić, Mladen Krajina, Goran Bajić, Tonči Gudelj, Robert Prusac, Anđelko Zanko, Stipe Odžak, Boško Čavka, Pero Pilić mladađni Luka Primorac, nova nada "Kocunara", i sam je guštao slušajući priče svojih oca i strica i kumova. Nema njima kraja, to je takva sorta. ●

Gelere ću izvadit kad završi rat – kazao je Goran Kliškić i s Firula otišao sa suborcima diverzantskog voda na most na Bistri. Tamo je poginuo, spašavajući prijatelja